

BOKRECENSION: **Beyond Religion** Ethics for a Whole World Av His Holiness the Dalai Lama

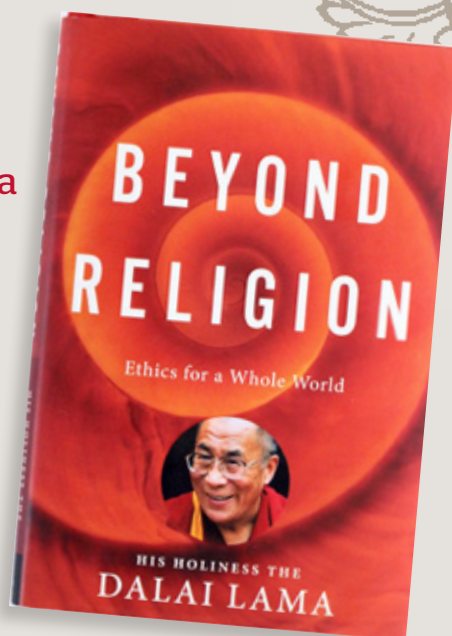
AV MIA KÖRLING

UNDER KALACHAKRA 2012 i Bodh Gaya, Indien, visade Dalai Lama upp sin senaste bok om sekulär etik för publiken *Beyond Religion, Ethics for a Whole World*. Att Dalai Lama som är en av världens mest kända religiösa ledare under en buddhistisk rituell sammankomst uppmuntrar till etik bortom religion kan verka motsägelsefullt men det anser inte Dalai Lama själv.

Många har säkert läst den tidigare versionen *Etik för ett nytt millennium* som kom ut 1999 av Hans helighet Dalai Lama där etiken lyfts fram som vägen till lycka och välbefinnande i en sekulär värld. Nu var det ett tag sedan jag läste den boken men efter en snabb tillbakablick utläses att *Etik för ett nytt millennium* behandlar hur Dalai Lama ser att etisk korrekt motivation och handlade oavsett religion bidrar till harmoni bland individer och i samhället i stort.

I den nya boken *Beyond Religion, Ethics for a Whole World* betonar Dalai Lama åter hur han ser stora möjligheter i ett universellt etiskt system där respekt för olika religiösa traditioner sammanför människor, istället för att splittra. Precis som i den tidigare versionen har han även världens moderna sekulära befolkning i åtanke, och det som är gemensamt för dessa grupper är önskan om lycka och att leva under fredliga omständigheter. Vad är det som är nytt i den här boken då?

DALAI LAMA INLEDER boken med att understryka hur inget system kan vara mer effektivt än de individer som ska se till att implementera systemet. Han beskriver här att man inte kan förlita sig på att människor följer lagar och regler om de inte känner en genuin motivation grundad i en inneboende övertygelse. *Beyond Religion, Ethics for a Whole World* är definitivt en uppdatering från vad som skett de senaste tio åren även om många grundtankar känns igen. Han exemplifierar det etiska behovet och med-

känslans inflytande genom att relatera till internationella händelser ingen kunnat missa, elfte september, tsunamin, Liu Xiabos fredspris och den nuvarande finanskrisen.

Boken är uppdelad i två delar där den första delen ger en introduktion till varför etik är rätt taktik för en fredligare värld med lyckligare individer och vidare var motivationen till det etiska förhållnings-sättet bör ha sin utgångspunkt. Vilket inte helt oväntat beskrivs som i medkänsla.

NÅGOT INTRESSANT som Dalai Lama tar upp är hur det etiska system han beskriver, vilket utgår från medkänsla, fått kritik från röster som menar att juridisk rättvisa istället borde ligga till grund för ett globalt etiskt system. Jag ser här kopplingen till Immanuel Kants fredsteori som utgår från att demokratiska stater skulle ingå förbund med varandra grundat på gemensamma lagar och regler för att skapa ett harmoniskt världssamhälle. Här finns ett spännande möte mellan västerländsk och österländsk idéhistoria. Dalai Lama argumenterar för hur han menar att motivationen i varför man utför bestraffning samt väljer att följa lagar behöver ha en djupare individuell förståelse som botten i medkänsla. Här reds vanliga missförstånd ut som att medkänsla är detsamma som passivitet och mjukhet. För att agera utifrån universell medkänsla krävs mod, inre styrka

och integritet vilket exemplifieras genom Mahatma Gandhi, Nelson Mandela och Aung San Suu Kyi som beskrivs som förebilder.

Den andra delen av boken fokuserar på hur läsaren rent praktiskt kan implementera etik utifrån medkänsla i sitt eget liv. Jag uppskattar att det finns en handlingskraftig ton här där man som läsare lätt kan applicera Dalai Lamas idéer på sitt eget liv. Ett kapitel heter *Ethical Mindfulness in Everyday Life* och övergripande finns en psykologisk förankring i den andra delen som behandlar hur man som läsare kan känna igen destruktiva känslor och hur man kan omvandla dessa till positiva.

SLUTLIGEN BLIR MAN som läsare guidad genom ett antal olika meditationstekniker från att först lära sig att lugna sinnet till att utveckla medkänsla hos sig själv. Den andra delen är till skillnad från den första en intim upplevelse för läsaren där man får chansen att istället exemplifiera utifrån sitt eget liv. Tanken är att man oavsett religion och kultur genom ett stillat sinne ska kunna utveckla sin medkänsla och därifrån ett mer etiskt förhållningsätt till sin omvärld. Nytt och friskt är de praktiska tekniker som introduceras för att arbeta med sina känslor och handlingar som presenteras på ett lättförståeligt sätt för den oerfarna meditationsutövaren. Har man läst andra böcker om mindfulness av t.ex. John Kabat-Zinn som hämtat mycket från zen-buddhismen känner man säkert stundtals igen sig. Boken binder smidigt samman hur den lilla människan är avgörande för den stora världens utveckling. Genomgående är Dalai Lamas prestigelösa ton som avväpnar genom humor och tillbakablickar från ett långt händelserikt liv. *Beyond Religion, Ethics for a Whole World* rekommenderas varmt om man vill få insikt i hur Dalai Lamas syn på etik ser ut idag och hur den kan förändra ens eget liv i en ny medveten riktning.*